

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport
T.a.v. Minister C. Helder en Minister E.J. Kuipers
Postbus 2000
12500 EA Den Haag

Datum: 4 juli 2022

Onderwerp: -reactie 3379739-1030620-MEVA
-krapte op arbeidsmarkt
-zorg over onbeschermd patiënt

Aan de ministers van zorg; minister Kuipers en minister Helder,

De Landelijke Vereniging van Operatieassistenten (LVO) heeft kennis genomen van uw besluit om de operatieassistent niet op te nemen in de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG). Wij betreuren dat ten eerste en zijn van mening dat uw besluit om dit niet te doen tot problemen in en om het OK-complex tot gevolg kan hebben. Naar onze mening is het onontkoombaar om de operatieassistent wel op te nemen in de Wet BIG.

Geheel terecht schrijft u in brief aan de Tweede Kamer van 13 juni (3379739-1030620-MEVA) dat “de operatieassistent de operateur ondersteunt, veelal een snijdend specialist, bij de uitvoering van de operatie en deze in staat stelt om diens werk uit te voeren”. Voorts schrijft u dat “de beroepen waarbij beroepsbeoefenaren zelfstandig dusdanige handelingen verrichten dat wettelijk reguleren nodig is om patiënten adequaat te beschermen tegen ondeskundig en onzorgvuldig handelen” een plaats in de Wet BIG rechtvaardigen. De operatieassistent is net als verpleegkundige een zorgprofessional die zelfstandig en zonder toezien van een arts voorbehouden handelingen uitvoert. Onze beroepsgroep voert voorbehouden handelingen uit, zelfs terwijl de operateur niet op het OK-complex aanwezig is. Het gaat hier om bijvoorbeeld het aanleggen van een blaaskatheter of het sluiten van de wond. Daarnaast voert de operatieassistent belangrijke taken uit die een uitsluitend verpleegkundig opgeleide zorgprofessional niet kan uitvoeren, namelijk ondersteuning van de operateur tijdens operaties.

Gevaarlijke situaties

De Wet BIG geldt al lang als een belangrijke wet voor de kwaliteit van de zorg en ter bescherming van de patiënt tegen ondeskundig handelen. Wij signaleren gevaarlijke situaties voor de patiënt waarin (niet opgeleide of elders opgeleide) operatieassistenten fouten maken. Omdat operatieassistenten niet onder de Wet BIG vallen is er geen tuchtrechtelijke verantwoording mogelijk en kan er ook niet geleerd

worden van incidenten. Bovendien kan een niet goed functionerende operatieassistent eenvoudigweg elders weer aan de gang, omdat er geen systeem van kwaliteitsborging bestaat. Er zijn reeds casussen waarbij falende operatieassistenten aan de slag zijn gegaan in andere ziekenhuizen. De patiënt wordt hier dus niet beschermd en dat baart ons zorgen.

Weinig meerwaarde opleidingsprogramma

Uw suggestie om een aanvullend opleidingsprogramma te ontwikkelen voor operatieassistenten die nu geen verpleegkundig diploma hebben, vinden wij sympathiek. Echter, gezien de verpleegkundige competenties waarover operatieassistenten beschikken zien wij vooralsnog niet in wat dit opleidingsprogramma nog zou kunnen toevoegen voor de huidige groep operatieassistenten.

Te weinig zorgpersoneel

De LVO maakt zich grote zorgen over de krapte op de arbeidsmarkt van de zorg. Behalve dat er sprake is van een structureel tekort, zullen er tijdens een nieuwe covidgolf ernstige problemen komen met de beschikbaarheid van zorgpersoneel op de diverse afdelingen in het ziekenhuis.

In crisissituaties zoals de afgelopen twee jaar, werden operatieassistenten veelvuldig ingezet op IC- en verpleegafdelingen en de spoedeisende hulp. Zij voerden daar voorbehouden handelingen uit, gelijk ze dat op de OK deden. Dat leverde uiteindelijk problemen op omdat zij deze handelingen formeel niet mochten uitvoeren omdat de Wet BIG bepaalt dat alleen daarvoor geregistreerde beroepsgroepen deze mogen uitvoeren. Wet en praktijk kwamen daar dus in botsing. Operatieassistenten zullen dan ook bij een eventuele volgende covidgolf niet meer willen, mogen en kunnen gaan werken op andere afdelingen dan de OK. Zij zullen niet langer handelingen in strijd met de wet uitvoeren.

Wetende dat het merendeel van de operatieassistenten niet ook is opgeleid als verpleegkundige, verwachten wij grote personele problemen in tijden van crisis. De patiënt zal de kind van de rekening zijn en dat vinden wij schadelijk.

U zult begrijpen dat wij staan voor kwalitatief goed en veilige operatieve zorg, verleend door kundige, enthousiaste en vaardige zorgprofessionals. Wij vragen u uw besluit over de weigering van opname van operatieassistenten in de Wet BIG te heroverwegen. Uiteraard willen wij graag met u meedenken over de rol van operatieassistenten in de zorgketen.

Vriendelijke groet,

Nicole Dreessen, voorzitter LVO
voorzitter@lvo.nl